

Minnesanteckningar från GNS Vägs möte nr 1 - 2018

Tid: 2018-03-20.
Plats: NTF, Solna
Värd: Trafikverket

Närvarande:

Gustav Sand Kanstrup, Arbetsmiljöverket
Catarina Nilsson, Stockholms stad
Anders Kullgren, Folksam

Patrick Magnusson, Sveriges Åkeriföretag
Marie Nordén, NTF
Hans-Yngve Berg, Transportstyrelsen

Bengt Dalström, Toyota
Maria Lönegård, Polisen
Berit Johansson, STR

Suzanne Andersson, Göteborgs stad
Ylva Berg, Näringsdepartementet
Maria Krafft, Trafikverket, ordförande
Johan Lindberg, Trafikverket, ersätter Stefan Jonsson
Anita Ramstedt, Trafikverket, sekreterare

Inbjuden:

Lina Olsson, CLOSER, pkt på agendan
Liza Jakobsson, Trafikverket, pkt på agendan

Förhindrad att delta:

Erik Levander, Sveriges kommuner och landsting
Magnus Granström, SAFER

Mötets öppnande

Maria Krafft, Trafikverket hälsade välkommen till GNS Väg möte 20 mars 2018 med Trafikverket som värd.

Dagens möte är en nystart av GNS gruppen vilket uttrycks med förändring av syfte och namn. Se kommande punkt.

Inventering av övriga frågor

Inga övriga frågor anmäldes.

Godkännande av dagordning

Godkändes

Godkännande av föregående mötes minnesanteckningar

Godkändes

Kort presentationsrunda

Vi hälsar tre nya medlemmar till gruppen, Suzanne Andersson, Göteborgs trafikkontor, Gustav Sand Kanstrup, Arbetsmiljöverket och Magnus Granström, SAFER (ej närvarande) varvid mötet inleddes med en kort presentation av gruppens medlemmar.

Uppdraget Leda samverkan, hur går vi vidare?

Johan Lindberg, Trafikverket. Uppstartsprojektet har avrapporterats till uppdragsgivaren och projektet går nu in i etableringsfasen, nystarten. Trafikverket ska analysera läget, hitta och samverka med andra samhällsaktörer, nya som gamla (departementets uttalade vilja är att TRV "tar lead" i arbetet). Nystarten innebär ett omtag, där vi alla ställer oss frågan "Var kan vi göra mer än det som görs idag?" Trafikverket förfogar inte över alla verktyg, varken internt eller externt och där är dialogarbetet det avgörande verktyget.

Viktigt att notera är att inom områden/verksamheter där det redan finns utpekade ansvariga går vi inte in, men vi följer frågorna. Exempelvis kom frågan upp rörande yrkestrafikfrågan, där Transportstyrelsen redan har ett utpekat ansvar vad gäller regelfrågan. Maria kommenterar med att en bredare ansats stödjer frågan rent generellt, viktigt dock att vi har en dialog mellan myndigheterna när arbeten initieras.

Trafikverket kommer att etablera nätverk och utöka samverkan på den regionala nivån, t ex genom regionala konferenser. Temaseminarier diskuterades, synpunkt som fördes fram var att man gärna ser inriktningen kommuner med liknande storlek/problembilder, en annan synpunkt: inte nödvändigt med "egna" seminarier utan att det hellre kan vara en del i redan befintliga.

Johan informerade vidare att en webbutbildning inom trafiksäkerhet på basnivån kommer att tas fram. Kan användas som grundmaterial för egna anpassade trafiksäkerhetsutbildningar. GNS önskar vara testpiloter, vilket noterades.

Johan presenterade förslag till aktionsplan för säker vägtrafik – *önskemål att ambitioner lämnas av respektive organisation*. Tanken är att en aktionsplan med horisont rullande 4-årsperiod tas fram, denna revideras årligen, följer årsklockan. Gruppen gav stöd till förslaget.

Se mer bilaga 1, Leda samverkan trafiksäkerhet väg.

Gruppens namn, mandat, aktionsplan

Maria Krafft, Trafikverket, presenterade resultatet av gruppens uppgift från förra mötet. Vad beträffar namnet på gruppen, framfördes betydelsen av att bibehålla ett väl inarbetat begrepp men med ändrad betydelse. Förslag GNS (tidigare Gruppen för Nationell Samling) Gruppen för Nollvisionen i Samverkan. Bifölls i gruppen.

Mandatfrågan slogs fast – dvs den som sitter i GNS är antingen chef med mandat att fatta beslut i olika trafiksäkerhetsfrågor eller strategiskt ansvarig för trafiksäkerhetsfrågor med motsvarande mandat att representera organisationen.

Aktionsplanen, se Johan Lindbergs pkt ovan.

Maria presenterade ny syftesbeskrivning för GNS. Efter en smärre justering av gruppen antogs det nya syftet: "GNS är en arena för samverkan mellan myndigheter och aktörer som syftar till att höja den gemensamma förmågan att aktivt bidra till Nollvisionen och gällande etappmål som en del av en hållbar samhällsutveckling". Se bilaga 2. Syfte med GNS Väg.

Laget runt- nedslag i,

Marie Nordén, NTF: NTF har genomfört ett av fyra regionala seminarier om Säkrare tung trafik, upplever svårigheter få med upphandlarna/beställarna. Har tillsammans med bussbranschen tagit fram

rekommendationer för säkrare gruppresor i buss för barn och unga, vänder sig till skolor. 2 maj 2018 anordnas nollvisionskonferens med fokus på cykel och gång.

Suzanne Andersson, Trafikkontoret Göteborg: Förstudie på gång inför kommande trafiksäkerhetsprogram.. Nya programmet tar ett vidare grepp än enbart trafiksäkerhet, möjlig målbild "människors liv och hälsa i städer". Troligt att ISO39001-verktyget kommer att användas.

Göteborg har flera stora byggarbetsplatser centralt i staden, tunga byggtransporter blandas med oskyddade trafikanter, utmaning.

Maria Krafft, Trafikverket: Ett önskemål från WHO att anordna en internationell trafiksäkerhetskonferens 2020 har inkommit.

Gustav Kanstrup, Arbetsmiljöverket: Har gått parallellt med sin företrädare under en längre period och är nu inne i frågorna. Myndigheten är på gång ta fram en nollvisionsstrategi som bl a inkluderar vägmiljö, fall, mobila fordon. Samarbetar med TRV vad gäller ISO39001, kravställning riktad till upphandlare för att inkludera arbetsmiljöfrågan.

Ylva Berg, Näringsdepartementet: Har trafiksäkerhetsfrågorna i "sin portfölj", det finns en stor förväntan på Trafikverket vad gäller beskrivningen av hur samverkan fungerar.

Beredning pågår vad gäller beslut om Nationell plan, nytt etappmål, ny lagstiftning rörande STRADA samt ISO39001 (krävs det t ex ytterligare åtgärder i form av förordningar eller motsvarande).

Nämner också att man tittar på överklagningsärenden av hastighetsbeslut rörande sänkningar till 80 km/h.

Bengt Dalström, Toyota: Samarbeta med Paralympics vilket satt fokus på hållbar mobilitet-begreppet.

Krävs mycket av hur fordon (bilar, bussar) men även infrastruktur (t ex hpl) utformas.

Fordonsindustrin kommer inte inom närtid leverera nya smarta lösningar sk quick-fix. Maria konstaterar att vi ännu inte hämtat hem vinsterna fullt ut än av det som etablerats (ESP, ABS mm).

Lösningen branschen själva pratar om - självkörande fordon - ligger långt fram i tiden, sannolikt inte något vi ser de närmaste 10, 20 åren.

Berit Johansson, STR: Nytt körkortsprov tagits fram, motståndskraftigare mot fusk. STR har genomfört en omorganisation, från länsvisa förbund till sju större regioner.

Viktigt rättsmål betr illegal utbildning pågår just nu, avvaktar dom.

Patrick Magnusson, SÅ: Deltar i planeringen av Tylösandsseminariet.

Hans-Yngve Berg, TS: Använder sitt mandat att föreskriva riktlinjer och allmänna råd för hur hastighetsgränser bör beslutas i olika vägmiljöer. Tidsvinster/-förluster i konflikt med trafiksäkerhet. Generella riktlinjer för funktionella krav ska tas fram, workshop planeras där bl a Trafikverket bjuds in. *Synpunkt i gruppen: är det enbart fordons framkomlighet/tidsvinster, -förluster som ska tas hänsyn till – cyklisters och fotgängares framkomlighet bör även vägas in.*

Catarina Nilsson, Stockholm: Hastighetsfrågan ständigt aktuell. Bl a testas kommunal ATK och kommer att installera aktivt farthinder på prov. Stockholm har även de nytt trafiksäkerhetsprogram på gång.

Maria Lönegård, Polisen: Fokus på hastighet och nykterhet. Fortsatt utmanande situation, trafikfrågan med "på köpet" när andra utmaningar prioriteras. Valår i år, slukar stora resurser.

Anders Kullgren, Folksam: Analyserar dödsolyckor cykel/fotg på kommunala vägar, motsv på statliga vägar har genomförts tidigare, arbetet klart till våren. Konstaterar att cykelhjälmen haft en teoretisk potential att rädda 41 % av de som omkommit i målgruppen. Ämnet är kontroversiellt, skapar "nätstorm" när cykelhjälmsfrågan lyfts.

Pay-as-you-drive försäkring är lanserad, det ser positivt ut med effekterna. Ännu allt för liten andel som nyttjar detta, för litet underlag att gå ut med det.

På gång inom området nykterhet

Liza Jakobsson, Trafikverket lyfte några punkter inom området nykterhet, bl a utvecklingsprojektet Effekt – ett samarbete med VTI, Polisen, med syfte att hitta metoder för att öka den subjektiva upptäcktsrisken för onykter körning dels NYKTRA-projektet (Trafikverket, Polisen) för att skapa förutsättningar för 1) Preventiva åtgärder (innan färd), 2) kontrollåtgärder under färd, 3) Översyn av de juridiska förutsättningarna. 4). Strategier för nykterhetskontroller under färd.

En annan viktig fråga som vi alla behöver jobba med framöver, är hur vi kan upptäcka och förhindra drogpåverkade trafikanter i vårt vägtransportsystem.

Liza informerar också om ett intressant utvecklingsprojekt med mål att integrera alkoholsensorsystem vid nybilstillverkning, DADSS (Driver Alcohol Detection System for Safety), USA. Två parallella system utvecklas (ett utandnings-baserat system och ett touch-baserat system). Från Trafikverket ser vi gärna att fältförsök inom projektet kan genomföras i Sverige. Se mer i bilaga 3. Presentation Nykter trafik
Se filmer om projektet här.

DADSS <https://www.youtube.com/watch?v=yykyT4YRw4A>

DADSS <https://www.youtube.com/watch?v=fwuIAQY7xq4>

Geofencing – regeringsuppdrag Test- och demo-projekt med geostaket i urbana miljöer

Lina Olsson, CLOSER informerar om rubr. arbete som snabbt tillkom som en följd av de terroråd som drabbat Europa – och Stockholm – där fordon använts som verktyg vid dåden. Projektet är ännu i utformningsfasen, men ska så småningom landa i ett demonstrationsprojekt. Många och komplexa frågor måste lösas, någonstans måste det starta, exvis med gångstråk, på frivillig basis – fullt möjligt att det är en 10-årsperiod innan man är framme vid s k villkorad access.

Fråga från Transportstyrelsen: Hur ser de legala förutsättningarna ut för geofencing-koncept? Maria svarar att en dialog är initierad på departementet i frågan.

Se mer i bilaga 4. Presentation Geofencing.

Övrigt

Anita Ramstedt, Trafikverket, sekr i gruppen informerade kort om att det var hennes sista möte i gruppen och tackar för sig. Ersättare blir Helena Sjöberg, Trafikverket, helena.sjoberg@trafikverket.se. Båda finns på Trafiksäkerhetsenheten i Borlänge.

Summering av dagen

Maria avslutar dagen med att tacka för ett bra möte. Slutsummeringen är att vi ska få ut mer effekt med mindre resurser – en utmaning vi får ta oss an. Tack också för den fina Nollvisions-tårtan!

Därefter avslutades mötet.

Nästa möte – 7-8 juni 2018 i Göteborg.

Vid minnesanteckningarna

Anita Ramstedt